Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (seitsmes koda)

14. oktoober 2021 *

Eelotsusetaotlus – Põllumajandus – Ühine põllumajanduspoliitika – Otsetoetuskavad – Ühiseeskirjad – Ühtne otsemaksete kava – Määrus (EÜ) nr 1120/2009 – Artikli 2 punkt c – Mõiste „püsikarjamaa“ – Külvikord – Erikaitsealal asuvate rohumaade ja karjamaade looduslik ja perioodiline üleujutus

Kohtuasjas C-373/20,

mille ese on ELTL artikli 267 alusel Wojewódzki Sąd Administracyjny w Szczecinie (Szczecini vojevoodkonna halduskohus, Poola) 18. juuni 2020. aasta otsusega esitatud eelotsusetaotlus, mis saabus Euroopa Kohtusse 6. augustil 2020, menetluses

A. M.

versus

Dyrektor Z. Oddziału Regionalnego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa,

EUROOPA KOHUS (seitsmes koda),

koosseisus: kuuenda koja president I. Ziemele seitsmenda koja presidendi ülesannetes (ettekandja), kohtunikud P. G. Xuereb ja A. Kumin,

kohtujurist: E. Tanchev,

kohtusekretär: A. Calot Escobar,

arvestades kirjalikku menetlust,

arvestades seisukohti, mille esitasid:

– A. M., kes esindas ennast ise,

– Dyrektor Z. Oddziału Regionalnego Agencji Restrukturyzacja i Modernizacji Rolnictwa, esindaja: *radca prawny* J. Goc-Celuch,

– Poola valitsus, esindaja: B. Majczyna,

– Euroopa Komisjon, esindajad: M. Kaduczak ja A. Sauka,

* Kohtumenetluse keel: poola.

arvestades pärast kohtujuristi ärakuulamist tehtud otsust lahendada kohtuasi ilma kohtujuristi ettepanekuta,

on teinud järgmise

otsuse

1 Eelotsusetaotlus puudutab küsimust, kuidas tõlgendada komisjoni 29. oktoobri 2009. aasta määruse (EÜ) nr 1120/2009, millega kehtestatakse nõukogu määruse (EÜ) nr 73/2009 (millega kehtestatakse ühise põllumajanduspoliitika raames kohaldatavate otsetoetuskavade ühiseeskirjad ja teatavad toetuskavad põllumajandustootjate jaoks) III jaotises sätestatud ühtse otsemaksete kava üksikasjalikud rakenduseeskirjad (ELT 2009, L 316, lk 1), artikli 2 punkti c.

2 Taotlus on esitatud põllumajandustootja A. M-i ja Dyrektor Z. Oddziału Regionalnego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (põllumajanduse ümberkorraldamise ja moderniseerimise agentuuri piirkondliku teenindusbüroo juhataja Z.) vahelises vaidluses viimase otsuse üle keelduda A. M-ile teatava põllumajanduse keskkonnatoetuse andmisest ja nõuda temalt selle eest juba makstud summade tagastamist, kuna pärast määruse nr 1120/2009 artikli 2 punkti c tähenduses püsikarjamaaks liigitatud maa-ala üleujutust või tulvavee alla jäämist oli see põllumajandustootja kasutanud külvikordi.

Õiguslik raamistik

Liidu õigus

Määrus nr 1698/2005

3 Nõukogu 20. septembri 2005. aasta määruse (EÜ) nr 1698/2005 Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondist (EAFRD) antavate maaelu arengu toetuste kohta (ELT 2005, L 277, lk 1), mida on muudetud nõukogu 19. jaanuari 2009. aasta määrusega (EÜ) nr 74/2009 (ELT 2009, L 30, lk 100) (edaspidi „määrus nr 1698/2005“), artikli 50a „Põhinõuded“ lõikes 1 oli sätestatud:

„Artikli 36 punkti a alapunktide i kuni v ning artikli 36 punkti b alapunktide i, iv ja v kohaselt toetusi saav abisaaja järgib kogu põllumajandusettevõttes kohustuslikke majandamisnõudeid ning häid põllumajandus- ja keskkonnatingimusi, mis on sätestatud [nõukogu 19. jaanuari 2009. aasta määruse (EÜ) nr 73/2009, millega kehtestatakse ühise põllumajanduspoliitika raames põllumajandustootjate suhtes kohaldatavate otsetoetuskavade ühiseeskirjad ja teatavad toetuskavad põllumajandustootjate jaoks, muudetakse määruseid (EÜ) nr 1290/2005, (EÜ) nr 247/2006, (EÜ) nr 378/2007 ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1782/2003 (ELT 2009, L 30, lk 16)], artiklites 5 ja 6 ning II ja III lisas.“

4 Määrus (EÜ) nr 1698/2005 tunnistati kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrusega (EL) nr 1305/2013 Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD) antavate maaelu arengu toetuste kohta (ELT 2013, L 347, lk 487).

Määrus nr 73/2009

5 Määruse nr 73/2009 põhjenduses 7 on märgitud:

[Nõukogu 29. septembri 2003. aasta määrusega (EÜ) nr 1782/2003, millega kehtestatakse ühise põllumajanduspoliitika raames kohaldatavate otsetoetuskavade ühiseeskirjad ja teatavad toetuskavad põllumajandustootjate jaoks ning muudetakse määruseid (EMÜ) nr 2019/93, (EÜ) nr 1452/2001, (EÜ) nr 1453/2001, (EÜ) nr 1454/2001, (EÜ) nr 1868/94, (EÜ) nr 1251/1999, (EÜ) nr 1254/1999, (EÜ) nr 1673/2000, (EMÜ) nr 2358/71 ja (EÜ) nr 2529/2001 (ELT 2003, L 270, lk 1; ELT eriväljaanne 03/40, lk 269)] tunnistati, et püsirohumaadel on keskkonnale positiivne mõju. Tuleks säilitada kõnealuse määruse meetmed olemasolevate püsirohumaade säilitamise soodustamiseks, et tagada see, et rohumaad ei muudeta suuremahuliselt haritavaks maaks.“

6 Määruse nr 73/2009 artiklid 4–6 paiknesid määruse II jaotise „Otsetoetuste üldsätted“ 1. peatükis „Nõuetele vastavus“ ning need puudutasid nõudeid, mida iga otsetoetuseid saav põllumajandustootja pidi täitma.

7 Määruse nr 73/2009 II lisas „Artiklites 4 ja 5 osutatud kohustuslikud majandamisnõuded“ oli muu hulgas mainitud nõukogu 21. mai 1992. aasta direktiivi 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta (EÜT 1992, L 206, lk 7; ELT eriväljaanne 15/02, lk 102).

8 Selle määruse III lisas „Artiklis 6 osutatud head põllumajandus- ja keskkonnatingimused“ oli muu hulgas minimaalse hooldustööde taseme osas ette nähtud vajadus säilitada maastikule iseloomulikud vormid, sealhulgas vajaduse korral hekid, tiigid, kraavid ja puude read, kogumid või üksikud puud ning põlluservad.

9 Määrus nr 73/2009 tunnistati kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrusega (EL) nr 1307/2013, millega kehtestatakse ühise põllumajanduspoliitika raames toetuskavade alusel põllumajandustootjatele makstavate otsetoetuste eeskirjad (ELT 2013, L 347, lk 608).

Määrus nr 1120/2009

10 Määruse nr 1120/2009 artiklis 2 „Mõisted“ oli sätestatud:

„Määruse [nr 73/2009] III jaotises ja käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

[…]

c) „püsikarjamaa“ – maa, mida kasutatakse rohu või muude rohttaimede looduslikuks kasvatamiseks (isekülvi teel) või harimiseks (külvamise teel) ning mis ei ole põllumajandusettevõtte külvikorraga hõlmatud viie aasta jooksul või kauem, välja arvatud maa, mis on tootmisest kõrvale jäetud […] ning sel eesmärgil „rohi või muud rohttaimed“ – kõik rohttaimed, mis tavapäraselt leiduvad looduslikel karjamaadel või mis tavaliselt sisalduvad liikmesriigi (kas loomade karjatamiseks mõeldud või mitte) karja- või rohumaade jaoks mõeldud seemnete segudes. Liikmesriigid võivad lisada I lisas loetletud põllukultuure;

[…]“.

11 Määrus nr 1120/2009 tunnistati kehtetuks komisjoni 11. märtsi 2014. aasta delegeeritud määrusega (EL) nr 639/2014, millega täiendatakse määrust nr 1307/2013 ning muudetakse kõnealuse määruse X lisa (ELT 2014, L 181, lk 1).

Poola õigus

12 7. märtsi 2007. aasta seaduse Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist maaelu arengu programmidele antavate toetuste kohta maaelu arengu programmi 2007–2013 raames (ustawa o wspieraniu Rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013) artiklis 5 on sätestatud:

„1. Programmi rakendatakse Poola territooriumil ja see hõlmab järgmisi meetmeid:

[…]

14) põllumajanduse keskkonnakava;

[…]“.

13 Selle seaduse artiklis 18a on ette nähtud:

„Kui toetuse andmisel kohaldatakse määruses [nr 73/2009] […] ja selle määruse rakendamiseks vastu võetud liidu õigusnormides sätestatud nõuetele vastavuse eeskirju ja kriteeriume, siis tuleb eeskirjade ja kriteeriumide all mõista neid, mis on määratletud otsetoetuskavade alusel antavaid toetusi käsitlevates sätetes.“

14 Põllumajanduse ja maaelu arengu ministri 13. märtsi 2013. aasta määruse rahalise abi andmise üksikasjalike tingimuste ja korra kohta maaelu arengu programmis 2007–2013 hõlmatud meetme „Põllumajanduse keskkonnakava“ raames (Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Program rolnośrodowiskowy“ objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013) (edaspidi „põllumajanduse keskkonnamäärus“) § 1 on sõnastatud järgmiselt:

„Käesolevas määruses määratletakse maaelu arengu programmis 2007–2013 (edaspidi „programm“) hõlmatud meetme „Põllumajanduse keskkonnakava“ alusel antud rahalise abi (edaspidi „põllumajanduslik keskkonnatoetus“) andmise, maksmise ja hüvitamise üksikasjalikud tingimused ja kord, ja eelkõige:

[…]

5) viis, kuidas hinnata [komisjoni 30. novembri 2009. aasta] määruse (EÜ) nr 1122/2009[, millega kehtestatakse määruse nr 73/2009 üksikasjalikud rakenduseeskirjad seoses põllumajandustootjate otsetoetuskavade alusel makstavate toetuste nõuetele vastavusega, ümbersuunamisega ning ühtse haldus- ja kontrollisüsteemiga ning nõukogu määruse (EÜ) nr 1234/2007 üksikasjalikud rakenduseeskirjad seoses veinisektori toetuskavade alusel makstavate toetuste nõuetele vastavusega (ELT 2009, L 316, lk 65)], […], artikli 54 lõike 1 punktis c viidatud nõuete rikkumise olulisust väetiste ja taimekaitsevahendite kasutamise miinimumnõuete täitmata jätmise korral;

6) põllumajandusliku keskkonnatoetuse vähendusprotsent sõltuvalt tuvastatud rikkumise olulisuse hindamisest ning määruse [nr 73/2009] artikli 24 lõikes 2 osutatud väiksema rikkumisena käsitatavad juhud;

[…]“.

15 Selle määruse § 2 on sõnastatud järgmiselt:

„1. Põllumajanduse keskkonnatoetust antakse põllumajandustootjatele määruse nr 73/2009 artikli 2 punkti a tähenduses, kes:

[…]

3) võtavad määruse [nr 1698/2005] artiklis 39 ette nähtud põllumajanduse keskkonnakohustuse viieks aastaks (edaspidi „põllumajanduse keskkonnakohustus“), mis hõlmab nõudeid, mis konkreetsetes pakettides ja nende variantides lähevad kaugemale põhinõuetest vastavalt põllumajanduse keskkonnategevuskavale;

[…]“.

16 Nimetatud määruse artiklis 4 on sätestatud:

„1. Põllumajanduse keskkonnakohustus võetakse ühe või mitme järgmise paketi raames:

[…]

2) Pakett 2. Mahepõllumajandus;

3) Pakett 3. Ulatuslikud püsikarjamaad;

[…]

2. Põllumajandustootja, kes võtab põllumajanduse keskkonnakohustuse:

1) säilitab põllumajandusettevõttes püsikarjamaad määruse [nr 1120/2009] artikli 2 punkti c tähenduses, mis on selles põllumajandusettevõttes olemas ja mis on määratletud põllumajanduse keskkonnategevuskavas, ning põllumajanduses mittekasutatava põllumajandusmaastiku metsloomade pelgupaigaks olevad elemendid, mis on põllumajandusettevõttes olemas ja mis on määratletud nimetatud kavas;

[…]“.

17 Sama määruse artikli 38 lõikes 6 on ette nähtud:

„Kui põllumajandustootja ei ole säilitanud ühtegi püsikarjamaad ega põllumajanduses mittekasutatava põllumajandusmaastiku elementi, mis on põllumajandusettevõttes olemas ja mis on määratletud põllumajanduslikus keskkonnategevuskavas artikli 4 lõike 2 punkti 1 tähenduses, tuleb põllumajandustootjale anda põllumajanduslikku keskkonnatoetust 20% võrra vähendatud summas aastal, mil rikkumine tuvastati.“

18 Põllumajanduse keskkonnamääruse 3. lisas „Nõuded pakettidele ja nende variantidele“ on täpsustatud:

„[…]

II. Pakett 2. Mahepõllumajandus

[…]

2) samal põllumajandusmaal samaaegsel rakendamisel:

Pakett 3. Ulatuslikud püsikarjamaad – niitmine asjakohase aja jooksul, mis on kindlaks määratud III osas.

[…]

III. Pakett 3. Ulatuslikud püsikarjamaad.

[…]

2. Täiendavad nõuded paketile püsikarjamaa niitmise korral:

[…]“.

19 Lääne-Pomorze vojevoodkonna 27. juuli 2005. aasta määruse nr 14/2005 Ińsko maastikupargi kohta (rozporządzenie nr 14/2005 Wojewody Zachodniopomorskiego w sprawie Ińskiego Parku Krajobrazowego) § 3 lõikes 1 on sätestatud:

„Pargi suhtes kehtivad järgmised keelud:

[…]

8) veekogude ja märgalade täitmine, uuesti täitmine ja muundamine;

[…]“.

20 Lääne-Pomorze vojevoodkonna 10. novembri 2005. aasta määruse nr 36/2005 Ińsko maastikupargi kaitsekava kohta (rozporządzenie nr 36/2005 Wojewody Zachodniopomorskiego w sprawie planu ochrony Ińskiego Parku Krajobrazowego) § 2 lõikes 1 on ette nähtud:

„Pargi kaitsmise eesmärk on säilitada, levitada ja edendada selle looduslikke, ajaloolisi ja kultuurilisi eeliseid ning maastikule iseloomulikke omadusi säästva arengu tingimustes, eelkõige:

[…]

3) säilitada haruldaste ja kaitse all olevate seene-, taime- ja loomaliikide populatsioonid ning nende elupaigad, eelkõige metslinnud ja nende elupaigad lindude erikaitsealal Natura 2000 Ostoja Ińska PLB 320008;

[…]

2. Lõikes 1 nimetatud eesmärgid saavutatakse järgmiselt:

1) säilitamine ja hävinud või halvenenud looduslike elementide puhul nende taastamine:

[…]
c) põldudel ning teede ja vee ääres asuvad puistud ja põldudel või metsades asuvad tiigid,

[…]“.

21 Selle määruse artikli 3 lõige 1 on sõnastatud järgmiselt:

„Pargi kaitse-eesmärkide rakendamiseks tuleb kindlaks määrata järgmised looduslikud tingimused:

[…]

4) pargi ala läbib veelahe Rega jõe valgala ja INA jõe valgala vahel ning peaaegu kogu pargi ala asub INA jõe valgalal;

[…]

6) pargis asuvad direktiivi [92/43] I lisa 14 kategoorias loetletud looduslikud elupaigad;

[…]“.

22 Nimetatud määruse artiklis 4 on sätestatud:

„Selliste olemasolevate ja potentsiaalsete, sisemiste ja välimiste ohtude kõrvaldamist või vähendamist võimaldavate tegurite tuvastamine ja määratlemine ning nende mõju kindlakstegemine on esitatud järgmises tabelis:

[…]

„Tegurid, mis võimaldavad kõrvaldada või vähendada ohtusid ja nende mõju“

[…]

13 – põllumajanduse keskkonnakava rakendamine ja hea põllumajandustava […] Põldudel ning teede ja vee ääres asuvate puistude, tiikide ja muu harimata maa kaitse. Naabruses puhvertsoonide rajamine või laiendamine:

vähemalt 20 m laiused veekogud

[…]

21 – Üleujutuste eest kaitsmise välistamine uute rajatiste puhul, mida kasutatakse üksnes kuivendustöödeks. Veesäilitusvõime parandamine vee äravoolu aeglustamisega vee äravoolu piiravate piirmäärade abil, kuivenduskraavide hooldamisest loobumine, […] vee äravoolu blokeerimine, mida toetavad põldudel asuvad harimata maa veeviimarid (tiigid, turbaalad ja märgalad).“

Põhikohtuasi ja eelotsuse küsimus

23 Põllumajandustootja A. M. hakkas 2009. aastal rakendama viieaastast põllumajanduse keskkonnakohustust aastateks 2009–2013 põllumajanduse keskkonnamääruse paketi 2 (mahepõllundus) ja paketi 3 (ulatuslikud püsikarjamaad) raames. Aastatel 2009–2011 sai see põllumajandustootja deklareeritud pindalade eest toetusi.

24 Selle põllumajandustootja taotluse alusel, kes vähendas toetuse saamiseks deklareeritavat pindala selle pindala pikaajaliste üleujutuste ja tulvavete tõttu, mis takistasid rohu- ja karjamaade niitmist nõutud tähtaegadel, andis esimese astme haldusasutus seetõttu 2012. aastal nimetatud põllumajandustootjale vähendatud määral toetust.

25 2013. aastal, mille suhtes tekkis käesoleva kohtuasja vaidlus, esitas A. M. põllumajanduse keskkonnatoetuse saamise taotluse, deklareerides nendes pakettides samad pindalad nagu aastatel 2009–2011, väites, et 2012. aastal deklareeritud pindala vähendamine ei tohiks mõjutada 2013. aastal deklareeritud pindala, kuna esiteks ei vastuta ta asjaomaste üleujutuste ja tulvavee eest ning teiseks oli ta niitnud neid rohumaid ja karjamaid nõutud tähtajast hiljem. Nimelt toimus see niitmine 2012. aasta oktoobris, mida kinnitas esimese astme haldusasutus 15. oktoobril 2012 läbi viidud inspekteerimise käigus.

26 Esimese astme haldusasutus leidis siiski kuuendas otsuses põhikohtuasja aluseks olevate asjaolude kohta, et üleujutuste ja tulvavee alla jäänud pindala puhul püsikarjamaana kasutamise järjepidevus katkes, ja kuigi suhteliselt lühikese aja jooksul on võimalik taastada selle kasutamine põllumajandustootmiseks, ei saa kõnealust maad käsitada püsikarjamaana enne, kui pärast püsikarjamaaks liigitatud maa üleujutamist või tulvavee alla jäämist on A. M. sellel maal viis aastat kasutanud külvikorda.

27 Pärast teise astme haldusasutusele esitatud vaide rahuldamata jätmist esitas A. M. kaebuse eelotsusetaotluse esitanud kohtule, Wojewódzki Sąd Administracyjny w Szczeciniele (vojevoodkonna halduskohus Szczecinis, Poola), tuginedes eelkõige määruse nr 1120/2009 artikli 2 punkti c rikkumisele.

28 See kohus märgib, et küsimus, kas püsirohumaad kaotavad oma omadused ja eesmärgi, kui nende suhtes kohaldatakse külvikorda, nagu seda tõlgendavad liikmesriigi ametiasutused, st kui need jäävad üleujutuste või tulvavee alla, on selgusetu.

29 Neil asjaoludel otsustas Wojewódzki Sąd Administracyjny w Szczecinie (vojevoodkonna halduskohus Szczecinis) menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmise eelotsuse küsimuse:

„Kas on õige [määruse nr 1120/2009] artikli 2 punktis c määratletud mõistele „püsikarjamaa“ riigiasutuste antud tõlgendus, mille kohaselt perioodilist erikaitsevööndis (Natura 2000 ala; Ińsko maastikupark) paiknevate rohumaade ja karjamaade looduslik ja perioodiline üleujutus ja tulvavee alla jäämine põhjustab külvikorra kasutamist nendel maadel ja seetõttu katkeb selle külvikorra mitterakendamise viieaastane (või pikem) periood, ja lõpptulemusena on see aluseks ka põllumajanduse keskkonnatoetuse äravõtmisele põllumajandustootjalt või sellise toetuse maksmise piiramisele ning toob samuti kaasa täiendavad finantstagajärjed seoses põllumajanduse keskkonnaprogrammi viieaastase rakendusperioodi kulgemise katkestamisega?“

Eelotsuse küsimuse analüüs

30 Oma küsimusega soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt teada, kas määruse nr 1120/2009 artikli 2 punkti c tuleb tõlgendada nii, et mõiste „püsikarjamaa“ alla selle sätte tähenduses ei kuulu erikaitsealal asuvad rohumaad või karjamaad, mis jäävad looduslike ja perioodiliste üleujutuste või tulvavete alla, kuna sellised üleujutused või tulvaveed põhjustavad asjaomasel maal külvikorra kasutamist nimetatud sätte tähenduses.

31 Määruse nr 1120/2009 artikli 2 punktis c on püsikarjamaa määratletud kui „maa, mida kasutatakse rohu või muude rohttaimede looduslikuks kasvatamiseks (isekülvi teel) või harimiseks (külvamise teel) ning mis ei ole põllumajandusettevõtte külvikorraga hõlmatud viie aasta jooksul või kauem, välja arvatud maa, mis on tootmisest kõrvale jäetud“.

32 Selle määratluse sõnastusest ilmneb, et selleks, et maad saaks käsitada püsikarjamaana selle sätte tähenduses, peab olema täidetud kaks tingimust: esiteks tuleb seda maad kasutada rohu või muude rohttaimede looduslikuks kasvatamiseks või harimiseks; teiseks ei tohi nimetatud maa olla külvikorraga hõlmatud viie aasta jooksul või kauem.

33 Mis puudutab käesoleval juhul esimest tingimust, siis on selge, et asjaomast maad kasutatakse rohu või muude rohttaimede looduslikuks kasvatamiseks või harimiseks ja seega on see tingimus täidetud.

34 Mis puudutab teist tingimust, siis soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus teada, kas on võimalik asuda seisukohale, et külvikorra kasutamise tingib erikaitsealadel asuvate rohumaade ja karjamaade looduslik ja perioodiline üleujutus või tulvavee alla jäämine. Kui see nii oleks, tuleks nimelt asuda seisukohale, et need rohumaad ja karjamaad on jäetud määruse nr 1120/2009 artikli 2 punktis c kasutatud mõiste „püsikarjamaa“ alt välja.

35 Tuleb märkida, et mõistet „külvikord“ ei ole määratletud ei määruses nr 1120/2009, milles määratakse kindlaks määruse nr 73/2009 III jaotises ette nähtud ühtse otsemaksete kava üksikasjalikud rakenduseeskirjad, ega ka selles viimati nimetatud määruses.

36 Väljakujunenud kohtupraktika kohaselt tuleb liidu õiguse sätte tõlgendamisel arvestada mitte üksnes selle sõnastust vastavalt tavapärasele tähendusele igapäevases keelekasutuses, vaid ka selle konteksti ning selle õigusaktiga taotletavaid eesmärke, mille osaks see säte on (vt selle kohta 24. juuni 2010. aasta kohtuotsus Pontini jt, C-375/08, EU:C:2010:365, punkt 58, ja 29. juuli 2019. aasta kohtuotsus Pelham jt, C-476/17, EU:C:2019:624, punkt 28 ja seal viidatud kohtupraktika).

37 Esiteks, mis puudutab määruse nr 1120/2009 artikli 2 punkti c sõnastust, siis tuleb märkida, et mõiste „külvikord“ selle tavatähenduses tähistab põllumajandustava, mille käigus teatud ajavahemikul vahetuvad erinevad põllukultuurid samal maa-alal selleks, et säilitada pinnase viljakus ja vähendada kahjulike organismide mõju.

38 Ei saa aga asuda seisukohale, et rohumaade ja karjamaade loomulikku ja perioodilist üleujutust või tulvavee alla jäämist, eriti kui need on – nagu eelotsusetaotluse esitanud kohus märgib – piiratud kestusega, võiks pidada selliseks „põllumajandustavaks“, kuna need ei sõltu asjaomase põllumajandustootja tahtest ning on loomulike ja perioodiliste ning sageli ettearvamatute

nähtuste tulemus. Lisaks ei too niisugused nähtused kaasa erinevate põllukultuuride vahetumist samal maa-alal, kuna mõiste „põllukultuurid“ tähendab ise tavatähenduses maa harimist taimede tootmiseks.

39 Sellega seoses on Euroopa Kohus pealegi oma 2. oktoobri 2014. aasta kohtuotsuses Grund (C-47/13, EU:C:2014:2248, punkt 33) otsustanud, et külvikord määruse nr 1120/2009 artikli 2 punkti c tähenduses saab toimuda üksnes siis, kui toodetakse mõnda muud kultuuri kui rohttaimed.

40 Nagu ka Euroopa Kohus selles kohtuotsuses märkis, omab määruse nr 1120/2009 artikli 2 punkti c tähenduses „püsikarjamaana“ kvalifitseerimise tarvis tähtsust kõnealuse maa tegelik kasutamine. Seevastu ei ole selle kvalifitseerimise osas mingit mõju ei rohttaime liigi vahetusel ega ka kasutatud tehnilisel protsessil, näiteks kündmine või korduskülv pärast maapinna ettevalmistamist (vt selle kohta 2. oktoobri 2014. aasta kohtuotsus Grund, C-47/13, EU:C:2014:2248, punkt 35, ja 30. aprilli 2020. aasta kohtuotsus Kreeka *vs*. komisjon (püsikarjamaad), C-797/18 P, EU:C:2020:340, punkt 63 ja seal viidatud kohtupraktika).

41 Ent nagu Poola valitsus ja Euroopa Komisjon sisuliselt rõhutavad, ei mõjuta erikaitsealadel asuva maa looduslik ja perioodiline üleujutus või tulvavee alla jäämine iseenesest asjaomase maa kvalifitseerimist püsikarjamaaks nimetatud sätte tähenduses. Nimelt, kuigi sellised nähtused võivad mõjutada niitmise aega, ei muuda need maa sihtotstarvet ega põhjusta „külvikorda“ määruse nr 1120/2009 artikli 2 punkti c tähenduses. Eelkõige ei too need mingil moel kaasa muu kultuuri tootmist mis tahes tehnilise protsessi teel.

42 Teiseks kinnitavad niisugust tõlgendust ka asjaomase õigusnormi eesmärgid ja kontekst.

43 Ühelt poolt nähtub määruse nr 73/2009 põhjendusest 7, et kuna püsikarjamaadel on keskkonnale positiivne mõju, on asjakohane võtta vastu meetmed olemasolevate püsikarjamaade säilitamise soodustamiseks, et vältida nende suuremahulist muutmist haritavaks maaks (vt sellega seoses ka 2. oktoobri 2014. aasta kohtuotsus Grund, C-47/13, EU:C:2014:2248, punkt 36, ja 9. juuni 2016. aasta kohtuotsus Planes Bresco, C-333/15 ja C-334/15, EU:C:2016:426, punkt 45).

44 Kui aga välistada niisuguste maa-alade klassifitseerimine püsikarjamaana määruse nr 1120/2009 artikli 2 punkti c tähenduses üksnes sel põhjusel, et need jäävad perioodiliselt looduslike ja perioodiliste üleujutuste või tulvavete alla, siis läheks see vastuollu niisuguse säilitamise eesmärgiga (vt analoogia alusel 2. oktoobri 2014. aasta kohtuotsus Grund, C-47/13, EU:C:2014:2248, punkt 38).

45 Teiselt poolt on Euroopa Kohtul olnud võimalus märkida, et keskkonnakaitset, mis on üks liidu põhieesmärke, tuleb lugeda ka üheks ühise põllumajanduspoliitika eesmärkidest ning täpsemini on see üks ühtse otsemaksete kava eesmärk (9. juuni 2016. aasta kohtuotsus Planes Bresco, C-333/15 ja C-334/15, EU:C:2016:426, punkt 46 ja seal viidatud kohtupraktika).

46 Sellega seoses rõhutas eelotsusetaotluse esitanud kohus, et kõnealused rohumaad ja karjamaad asuvad erikaitsealal (Natura 2000; Ińsko maastikupark; direktiivi 92/43 I lisa 14 kategoorias loetletud looduslikud elupaigad). Sellest järeldub, nagu rõhutab Poola valitsus, et kõnealuse maa-ala suhtes kehtib seetõttu rida piiranguid, mis tulenevad õigusnormidest tulenevatest nõuetest.

47 Käesoleval juhul kuuluvad nende piirangute hulka need, mis on ette nähtud määruse nr 1698/2005 artikli 50a lõikes 1, mille kohaselt kõik abisaajad, kes saavad muu hulgas „Natura 2000“ toetusi, on kohustatud kogu põllumajandusettevõttes järgima teatavaid kohustuslikke majandamisnõudeid ning häid põllumajandus- ja keskkonnatingimusi, mis on sätestatud eelkõige määruse nr 73/2009 II ja III lisas. Sellega seoses, kuigi määruse nr 73/2009 II lisas nähti selle määruse artiklites 4 ja 5 sätestatud kohustuslikke majandamisnõudeid puudutavas osas ette kohustus järgida direktiivi 92/43 nõudeid, siis määruse nr 73/2009 III lisas, mis käsitleb artiklis 6 osutatud häid põllumajandus- ja keskkonnatingimusi, kehtestati nõue säilitada maastikule iseloomulikud vormid, sealhulgas vajaduse korral hekid, tiigid, kraavid ja puude read, kogumid või üksikud puud ning põlluservad.

48 Niisugused nõuded tulenevad ka Poméranie vojevoodkonna määrusest nr 36/2005 Ińsko pargi kaitsekava kohta, mis välistab üleujutuste eest kaitsmise uute rajatiste puhul, mida kasutatakse üksnes kuivendustöödeks, ning mis näeb muu hulgas ette veesäilitusvõime parandamise, kuivenduskraavide hooldamisest loobumise või vee äravoolu blokeerimise.

49 Kui aga tõlgendada mõistet „külvikord“ viisil, mida pooldab põllumajanduse ümberkorraldamise ja moderniseerimise agentuuri piirkondliku teenindusbüroo juhataja ja mis hõlmaks erikaitsealadel asuvate maa-alade looduslikku ja perioodilist üleujutamist või tulvavee alla jäämist, jättes sellest tulenevalt asjaomased maa-alad välja mõiste „püsikarjamaa“ alt ja võttes seetõttu põllumajandustootjatelt otsetoetused, samas kui nad on täitnud kohaldatavaid regulatiivseid keskkonnanõudeid, siis läheks see tõlgendus vastuollu käesoleva kohtuotsuse punktis 45 märgitud eesmärgiga ja see võib saada põhjuseks, miks need põllumajandustootjaid ei soovi erikaitsealadel asuvaid maa-alasid püsikarjamaadena kasutada, samas kui asjaomastel aladel asuvad mitu direktiivi 92/43 I lisas loetletud looduslikku elupaigatüüpi, mis võimaldaks säilitada looduslikke looma- ja taimeliikide populatsioone.

50 Kõiki eeltoodud kaalutlusi arvestades tuleb esitatud küsimusele vastata, et määruse nr 1120/2009 artikli 2 punkti c tuleb tõlgendada nii, et mõiste „püsikarjamaa“ alt selle sätte tähenduses ei ole välja jäetud erikaitsealal asuvad rohumaad või karjamaad, mis jäävad looduslike ja perioodiliste üleujutuste või tulvavete alla, kuna sellised üleujutused või tulvaveed ei saa iseenesest põhjustada asjaomasel maal külvikorra kasutamist nimetatud sätte tähenduses.

Kohtukulud

51 Kuna põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus pooleli oleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse liikmesriigi kohus. Euroopa Kohtule seisukohtade esitamisega seotud kulusid, välja arvatud poolte kohtukulud, ei hüvitata.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (seitsmes koda) otsustab:

Komisjoni 29. oktoobri 2009. aasta määruse (EÜ) nr 1120/2009, millega kehtestatakse nõukogu määruse (EÜ) nr 73/2009 (millega kehtestatakse ühise põllumajanduspoliitika raames kohaldatavate otsetoetuskavade ühiseeskirjad ja teatavad toetuskavad põllumajandustootjate jaoks) III jaotises sätestatud ühtse otsemaksete kava üksikasjalikud rakenduseeskirjad, artikli 2 punkti c tuleb tõlgendada nii, et mõiste „püsikarjamaa“ alt selle sätte tähenduses ei ole välja jäetud erikaitsealal asuvad rohumaad või karjamaad, mis jäävad looduslike ja perioodiliste üleujutuste või tulvavete alla, kuna sellised üleujutused või

tulvaveed ei saa iseenesest põhjustada asjaomasel maal külvikorra kasutamist nimetatud sätte tähenduses.

Allkirjad